

LIETUVIŲ ATGIMIMO ISTORIJOS STUDIJOS

10

*Rimantas Miknys
Lietuvos demokratų partija
1902-1915 metais*

1995

**LIETUVIŲ
ATGIMIMO ISTORIJS
STUDIJS**

*Skiriu Motinai ir
šviesiam Tėvo atminimui*

ISSN 1392-0391

Mykolo Römerio 120-osioms metinėms

LIETUVIŲ ATGIMIMO ISTORIJS STUDIJS

10

Rimantas Miknys

Lietuvos demokratų partija 1902-1915 metais

VILNIUS

A. Varno personalinė įmonė

1995

UDK 947.45.052

Li-191

Redakcinė kolegija:

Antanas Kulakauskas

Česlovas Laurinavičius

Raimundas Lopata

Rimantas Miknys

Egidijus Motieka (vyriausiasis redaktorius)

Vladas Sirutavičius

Giedrius Subačius

Antanas Tyla

Knyga išleista su finansine

ATVIROS LIETUVOS FONDO parama

ISBN 9986-491-22-3

© Rimantas Miknys, Lietuvos istorijos institut

TURINYS

PRATARMĖ	7
ĮVADAS	8
1. LIETUVIŲ DEMOKRATŲ PARTIJOS KŪRIMASIS IR 1902 - 1904 METŲ POLITINĖ-SOCIALINĖ PROGRAMA	16
1.1. LDP ištakos ir prielaidos	16
1.2. LDP steigimas	27
1.3. LDP pagrindinės programinės nuostatos ir jų įtaka partijos organizavimui	32
2. LIETUVIŲ (LIETUVOS) DEMOKRATŲ PARTIJOS ORGANIZACINIS IR VISUOMENINIS-POLITINIS VEIKIMAS 1905 METAIS	44
2.1. LDP organizacinės problemos, jų sprendimas ir rezultatai	45
2.2. LDP visuomeninė-politinė veikla ir partijos naujų programinių nuostatų formavimas	61
3. LIETUVOS DEMOKRATŲ PARTIJA 1906 - 1915 METAIS	94
3.1. LDP organizacinės evoliucijos ir veiklos ypatumai	96
3.2. LDP politinės-socialinės programos bruožai	128
3.3. Tautiniai-politiniai LDP veiklos aspektai	142

IŠVADOS	168
PRIEDAI	173
LENTELĖS.....	174
LIETUVOS DEMOKRATŲ PARTIJOS PAGRINDINIAI DOKUMENTAI	184
ŠALTINIAI IR LITERATŪRA	218
STRESZCZENIE	226
RÉSUMÉ.....	238
TRUMPINIAI	249
ASMENŲ RODYKLĖ.....	250

TRUMPINIAI

- ALRŠK - Amerikos lietuvių revoliucijos šelpimo komitetas
 ap. - apyrašas
 aps. - apskritis
 b. - byla
 CK - Centro komitetas
 DVS - Didysis Vilniaus Seimas
 Endekai - Lenkijos nacionalinių demokratų partija, Liga Polska
 Enesai - Rusijos liaudies socialistų partija
 Eserai - Rusijos socialistų revoliucionierių partija
 f. - fondas
 gub. - gubernija
 Istorija - Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai. Istorija
 k. - kaimas
 Kadetai - Rusijos konstitucinių demokratų partija
 kas. - kasininkas
 klier. - klierikas
 kun. - kunigas
 l. - lapas
 LDD - Lietuvių dailės draugija
 LDK - Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė
 LDP - Lietuvos (Lietuvių) demokratų partija
 LLI - Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto bibliotekos Rankraščių skyrius
 LMD - Lietuvių mokslo draugija
 LMS - Lietuvių mokytojų susivienijimas (Mokytojų sąjunga)
 LSDP - Lietuvos (Lietuvių) socialdemokratų partija
 LVS - Lietuvos valstiečių sąjunga
 MAB - Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos Rankraščių skyrius
 MAD - Lietuvos TSR Mokslų Akademijos darbai. A serija
 NB - Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Rankraščių skyrius
 N.Y. - Niujorkas
 p. - puslapis
 pirm. - pirmininkas
 PPS - Lenkijos socialistų partija
 RUSIJOS CVIA(P) - Rusijos centrinis valstybinis istorijos archyvas Sankt Peterburge
 RUSIJOS SRCVA - Rusijos Spalio revoliucijos, Aukščiausiųjų valstybinės valdžios organų centrinis valstybinis archyvas Maskvoje
 RVS - Rusijos valstiečių sąjunga
 sekr. - sekretorius
 TLDP - Tautiškoji lietuvių demokratų partija
 VIA - Lietuvos valstybinis istorijos archyvas
 vs. - valsčius
 VUB - Vilniaus universiteto bibliotekos Rankraščių skyrius